

Sygn. akt V CNP 75/12

POSTANOWIENIE

Dnia 23 lipca 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

w sprawie ze skargi I. B.
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego
wyroku Sądu Rejonowego w O.
z dnia 6 lipca 2010 r., w sprawie z powództwa I. B., A. S. i G. B.
przeciwko W. B. i K. B.
o zachowek,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 23 lipca 2013 r.,

odrzuca skargę.

Uzasadnienie

W związku ze skargą powódki I. B. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w O. z dnia 6 lipca 2010 r. należy zważyć, co następuje.

Przepis art. 424⁵ § 1 k.p.c. określa wymagania konstrukcyjne skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia powinna zawierać: oznaczenie wyroku, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest on zaskarżony w całości lub w części, przytoczenie jej podstaw oraz ich uzasadnienie, wskazanie przepisu prawa, z którym zaskarżony wyrok jest niezgodny, uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy oraz wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe, a ponadto – gdy skargę wniesiono stosując art. 424¹ § 2 k.p.c. – że występuje wyjątkowy wypadek uzasadniający wniesienie skargi, wniosek o stwierdzenie niezgodności wyroku z prawem. Przyczyną odrzucenia, poza niespełnieniem wymagań konstrukcyjnych skargi, jest przewidziana w art. 424⁸ § 2 k.p.c. sytuacja, w której wywód mający wykazać, że zaistniał wyjątkowy wypadek w ocenie sądu okazuje się nietrafny.

Zgodnie z art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c. gdy skargę wniesiono, stosując art. 424¹ § 2 k.p.c., skarżący obciąża obowiązek przedstawienia analizy faktycznej oraz prawnej sytuacji mającej uzasadnić zaistnienie tego wypadku. Oznacza to powinność wykazania nie tylko przyczyny niezgodności z prawem danego wyroku, lecz także powodów nieskorzystania przez stronę z możliwości zaskarżenia tego orzeczenia. Skarżący musi „wykazać”, a więc nie „wskazać”, „przytoczyć” czy „uwiarygodnić”, zaistnienie wyjątkowego wypadku poprzez ujawnienie, a także przedstawienie tej okoliczności w sposób wyczerpujący oraz niebudzący wątpliwości. Skarżąca wyjątkowy przypadek mający uzasadniać zastosowanie art. 424¹ § 2 k.p.c. odniosła do sytuacji, w której otrzymała odpis wyroku wraz z uzasadnieniem po powrocie ze szpitala. Wskazała, że po powrocie ze szpitala musiała zaaklimatyzować się do codzienności, a początkowo nie miała też

świadomości błędu popełnionego przez sąd. Zaznaczyła, że jej wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji wraz z apelacją został odrzucony. Odrzucone zostało także zażalenie na postanowienie o odrzuceniu wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji oraz apelacji. Okoliczności te nie uzasadniają jednak twierdzenia o wyjątkowości wypadku, o jakim mowa w art. 424¹ § 2 k.p.c. Wypadku takiego nie można utożsamiać z rekonwalescencją skarżącej po powrocie ze szpitala. Strona musi bowiem wykazać, że nieskorzystanie przez nią z przysługującego środka prawnego nastąpiło z wyjątkowych powodów mających charakter siły wyższej, takich jak ciężka choroba, katastrofa, klęska żywiołowa czy wyjątkowe okoliczności leżące po stronie osób trzecich, które obiektywnie rzecz biorąc, uniemożliwiły wniesienie środka zaskarżenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 lutego 2006 r., I CNP 4/06, OSNC 2006 nr 6 poz. 113). Okoliczności takie nie zostały wykazane. Trzeba też zwrócić uwagę, że skarżąca nie wyczerpała trybu postępowania odwoławczego dlatego, że jej zażalenie na postanowienie o odrzuceniu apelacji zostało odrzucone wobec niewniesienia stosownej opłaty sądowej. Skarżąca nie wniosła o zwolnienie od tej opłaty, nie złożyła też zażalenia na postanowienie o odrzuceniu apelacji. Nie można w tej sytuacji mówić o wyjątkowości wypadku, uzasadniającego wniesienie skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku wydanego przez Sąd pierwszej instancji.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 424⁸ § 2 k.p.c.